

عطای اسر

کرامتی از امام زمان

عجل الله تعالى فرجه الشريف

واحد پژوهش انتشارات مسجد مقدس جمکران

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

■ نام کتاب:	عطر یاس
■ مؤلف:	مسلم پور وهاب
■ ناشر:	انتشارات مسجد مقدس جمکران
■ تاریخ نشر:	۱۳۸۶ زمستان
■ نوبت چاپ:	اول
■ تیراز:	۳۰۰۰ جلد
■ چاپ:	اسوه
■ قیمت:	۶۵ تومان
■ شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۰۵۹-۱

■ مرکز پخش: انتشارات مسجد مقدس جمکران

■ فروشگاه بزرگ کتاب واقع در صحن مسجد مقدس جمکران

■ تلفن و نمبر: ۰۲۵۱-۷۲۵۳۷۰۰، ۷۲۵۲۲۴۰

■ قم - صندوق پستی: ۶۱۷

حق چاپ مخصوص ناشر است

عطا

مقدمه ناشر

از آنجا که انسان همیشه در آمال و آرزو به سر
سی برد تا به خواسته‌های درونی اش برسد؛ برای رسیدن
به این مقصود راه تلاش را پیش گرفته و ناملایمات راه
را به طرق مختلف پشت سر می‌گذارد و بسته به اهمیت
هدف، سعی و کوشش می‌کند.

حال اگر این آمال و آرزو، اهدافی خدایی در پی
داشته باشد، تحمل ناملایمات نه تنها سخت نبوده، بلکه
بسیار آسان است ولذتی ماندگار دارد، برخلاف اهداف
غیر الهی که طی مسیرش پراضطراپ و پر مشقت
ورسیدن به هدف، لذتی گذرا دارد.

در مبحث دیدار با امام زمان علیه السلام عده‌ای به اشتباه
رفته، هدف را فقط دیدار با آن حضرت می‌پنداشند،
غافل از این‌که دیدار، بدون معرفت و شناخت میسر
نمی‌باشد.

دیدار با امام زمان علیه السلام بیش از آن‌که به زمان و مکان

خاصی متعلق باشد، به حالات روحی و معنوی شخص
بر می‌گردد که تا چه حد در انجام واجبات و مستحبات
و ترك گناهان تلاش نموده است، چراکه این گناهان
است که همانند لکه‌های ابر، جلوی چشمانمان را
گرفته، دل را از سفیدی به سیاهی برده و ما را از نعمت
دیدار خورشید عالم تاب و قطب عالم امکان حضرت
صاحب الزمان علیه السلام محروم ساخته است.

باید خورشید را شناخت تا برای دیدنش تلاش
نمود و هر چه شناخت بیشتر باشد تلاش به مراتب
بیشتر خواهد بود و این کار میسر نمی‌باشد، مگر با ترك
گناه و انجام واجبات.

خود آن حضرت می‌فرمایند: «اگر نامه‌های
اعمال شیعیان که هر هفته به دست ما می‌رسد،
سنگین از بار گناهان نبود این دوری و جدایی به
دراز از نمی‌کشید». ^۱

با نگاهی گذرا به شرح حال کسانی که در طی
دوران غیبت کبرای مولا امام زمان علیه السلام سعادت شرفیابی
به حضور مقدسشان را داشته‌اند و یا از کرامات
وعنایات خاصه آن حضرت بهره‌مند گشته‌اند، می‌توان

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۷.

دریافت که بیشترین و مهم‌ترین عامل در حصول این توفیق الهی، همان رعایت تقوای الهی و عمل به دستورات اسلامی و یکرنگی و صفاتی دل می‌باشد.

آنچه در این مجموعه می‌خوانید گوشه‌ای است از کرامات بی‌نهایت حضرت صاحب الزمان علیه السلام ولی عصر از کتاب نجم الثاقب، که نشان می‌دهد مولایمان هیچ‌گاه ما را از یاد نبرده، با بزرگواری گوشه چشمی به درماندگان نموده است. امید است با عمل به دستورات خداوند متعال وائمه معصومین علیهم السلام لیاقت شناخت واقعی مولایمان را داشته، به وظایفمان در عصر غیبت عمل کنیم.

ان شاء الله

بسم الله الرحمن الرحيم

صالح! صالح! برخیز. چه شده مرد؟ چرا
هذیان می‌گویی؟

با یک خیز از جا بلند شد، چشمان درشت
توی تاریکی دوید و زل زد توی صورت سلیمه:
هان! چه خبر است؟ حمله کرده‌اند؟ راستش را
بگو سلیمه؟ حمله کرده‌اند؟

- نه مرد! خبری نیست. اما از لحظه‌ای که
سرت را روی زمین گذاشته‌ای مدام با خودت
حرف می‌زنی.

از ترس، بدنش می‌لرزید و یک دنیا وحشت
توی نگاهش بود. با دست یقه پیراهن سلیمه را
گرفت و محکم به طرف خود کشید.

-ولم کن مرد! چرا امشب دیوانه شده‌ای؟

-راستش را بگو چه می‌گفتم؟ هان! چه

می‌گفت؟

-لعن特 خدا بر دل شیطان! یقهام را رها کن

صالح!

دستانش می‌لرزید، حال درستی نداشت و مدام

می‌گفت:

آخر زن، چه شنیدی؟ هان! بگو که چه

شنیدی؟ چرا حرف نمی‌زنی؟!

کم کم ترس وجود سلیمه را فراگرفت و با خود

گفت:

نکند واقعاً دیوانه شده باشد؟ آری! درست

است! مجنون شده است!

قطره اشکی از گونه‌اش لغزید و بر دامنش

نشست. لحظه‌ای به دستان لرزان صالح که هنوز

یقهاش را می‌فسردد، نگاه کرد. سرش را آهسته بالا

گرفت و چشم‌مانش در چشمان خون‌گرفته

شوهرش نشست. این بار صالح گریه‌اش گرفت.
دستانش شل شد و یقه سلیمه را رها کرد و
صورتش را با دست پوشاند و با التماس گفت:
سلیمه، ترا به خدا قسم! راست بگو، چه حرفی را
در خواب از من شنیدی؟

دلش به حالش سوخت. تا کنون شوهرش را
این قدر درمانده ندیده بود؛ به دلداری اش برآمد
و با صدای مهربانی گفت:
مدام می‌گفتی که آن مرد از علویان است او را
نکشید، او را نکشید.

ی فقط همین سلیمه؟! راستش را بگو فقط همین
حرف را شنیدی؟

- آری صالح! مرتب همین جمله را می‌گفتی؟
چه اتفاقی افتاده صالح، چرا اینقدر عذاب
می‌کشی؟!

خیالش راحت شد. با آستینش عرق پیشانی اش
را پاک کرد و آرام دراز کشید و نگاهش را به

سقف اتاق دوخت و برای این که آسوده تر شود
گفت: سلیمه، مطمئنی که حرف دیگری نزدهام؟
سلیمه با عصبانیت گفت: آری مرد! امشب تو
را چه شده؟ شب هم نمی‌توانم از دست تو آسوده
باشم؟ بس کن! بگیر بخواب؛ چیزی نیست!

- سلیمه همه‌اش کابوس بود. کابوسی
وحشتناک. آری کابوس بود!
آن‌گاه چشمانش را بست اما هنوز به آنچه در
خواب دیده بود، می‌اندیشد. چند بار به چپ و
راست غلتید ولی فایده‌ای نداشت. رخوت خواب
از دلش پریده بود.

آهسته بلند شد. به طرف درِ اتاق رفت
و دستگیره آن را کشید. صدای خشکی در فضای
اتاق پیچید و او پا به شبستان خانه گذاشت. آرام و
قرار نداشت و مدام طول و عرض ایوان را پایین و
بالا می‌رفت و با خود زمزمه می‌کرد و به کابوسی
می‌اندیشد که در خواب دیده بود. کم کم خستگی

وجودش را فراگرفت. از حرکت ایستاد پایی
ستون چوبی ایوان نشست و شانه‌های پهنش را بر
آن تکیه داد و چشم دوخت به آسمان آبی رنگ.

شهابی آمد و رشته نوری از سویی به سویی
دیگر دوید و در مقابل نگاهش گم شد. در سمت
دیگر آسمان، ماه چون عروسی در میان ستاره‌ها
نشسته بود و هاله‌های روشنش را به سوی زمین
می‌پاشید. نگاهش به انتهای شب افتاد؛ به کوه‌های
سیاه رنگ، که مست غرور ایستاده بودند و به
هیولای تاریکی، لبخند می‌زدند. آواز خروس‌ها
یکی پس از دیگری به گوش می‌رسید و شاخ
وبرگ نخل‌های بلند قامت در هوهی باد
می‌رقیبدند.

آه بلندی کشید. از جایش برخاست و به سمت
صدای سم اسبی که در گوشه دیگر حیاط بسته
شده بود راه افتاد. مثل برف در تاریکی
می‌درخشید. تنها چیز با ارزشی بود که برایش

باقی مانده بود. با دیدنش لبخندی زد و گردن
ستبرش را در آغوش کشید و پیشانی بلندش ر
بوسید.

ناگهان صدایی از کنار دیوار به گوشش رسید:
دلش ریخت و از ترس قدمی به عقب برداشت.
نگاهش را به سمتی که صدا آمده بود دوخت:
خیال می‌کرد حتماً برای دزدیدن اسبش آمده‌اند،
تب تپ نفسش تندتر شد، به اطرافش چشم
انداخت و آرام آرام به سوی بیلی که چند قدم
دورتر افتاده بود، حرکت کرد. با احتیاط بیل را از
روی زمین برداشت و محکم در دستان عرق
کرده‌اش فشد و به طرف چینه دیوار قدم
برداشت. ناگهان گربه سیاهی با یک جست، به
بالای دیوار پریید. چشمانش مثل برق در تاریکی
می‌درخشید، با تمام خشم بیل را به طرفش پرتا
کرد، بیل هوارا شکافت و به جایی خورد که اثری
از گربه نبود. لحظه‌ای بدون هیچ حرکتی ایستاد،

با خود گفت: آه! عجب شب شومی گریبانم را
گرفته است!

سپس راه افتاد. آهنگ دلپسند نهر کوچک آبی
او را به سوی خود کشاند، دستانش را در آب فرو
برد و خنکی آب بر جانش نشست. لحظه‌ای
چشمانش را بست و آغوش خود را به روی هوای
پاک و نسیم خنک شب، گشود و دوباره به اتاق
برگشت.

در حالی که نخستین طلایه‌های خورشید به
روی بام‌ها، چشمانش را باز کرد. آهسته از جا
بلند شد و به سمت پنجره چوبی اتاق راه افتاد و با
گشودن آن، هوای تازه صبحگاهی، با انوار کم
رنگ روشنایی به درون اتاق هجوم آورد.
سلیمه با کوزه‌ای پراز آب وارد اتاق شد و
سکوت را با نفس‌های بلند خود شکست. لحظه‌ای
نگاهش را به قامت نگران صالح دوخت و بی‌هیچ
سخنی سفره را پنهن کرد. قرص نان و مقداری

خرما بر روی سفره گذاشت و منتظر صالح ماند.
 از پنجره فاصله گرفت و در کنار سفره نشست
 وزل زد به نان و خرما بیکی که در سفره بود.
 سلیمه هنوز نگران شوهرش بود و نمی‌توانست
 حادثه آن شب را از یاد ببرد. دلشوره عجیبی به دلش
 چنگ می‌زد و قلبش گواهی می‌داد که اتفاق شومی در
 راه است.

صالح در مقابل چشمان حیرت زده سلیمه از
 جا بلند شد و از اتاق بیرون رفت و پابه داخل
 حیاط گذاشت، از آنجانیز گذشت و به سمت
 سرداب پیچید و پله‌ها را یکی یکی پایین رفت و با
 فشاری در سرداب را گشود. هاله‌ای از نور به
 سمت داخل سرداب هجوم آورد. بوی ماندگی و
 رطوبت بر جانش دوید. لحظه‌ای مردّ ماند وزل
 زد به صندوقی که در گوشۀ سرداب دیده می‌شد.
 دغدغۀ عظیمی سراسر وجودش را فرا گرفت و
 قلبش را به هم فشرد. به طرف صندوق قدم

برداشت و آهسته در کنارش نشست. عرق سردی از پیشانی اش می‌چکید. در صندوق را گشود و دست‌های لرزانش را به داخل آن فرو برد و بقچه‌ای از میان صندوق بیرون کشید و بر روی زمین گذاشت و با عجله شروع کرد به باز کردن گره‌هاش، و شمشیری را از میان پارچه‌ای ضخیم بیرون آورد. در یک لحظه از روشنایی سرداب کاسته شد. با تعجب سرش را بلند کرد، چشم در چشم سلیمه قرار گرفت و به یاد قولی افتاد که چند سال پیش به او داده بود، قولی که تنها شرط ازدواج بین آن دو بود، و اکنون سلیمه می‌دید که این مهریه گرانبها در کنج این سرداب تاریک در حال شکستن است و شوهرش را به سوی آینده‌ای مبهم سوق می‌دهد.

بغضی که بر دل داشت فرو داد و صدایش در آن فضای خالی پیچید و بر قلب صالح نشست: نه صالح! این راهش نیست. توبه من قول داده‌ای که

هرگز دست به این شمشیر نزنی، یادت هست؟ تو
قسم خورده‌ای!

در حالی که از خشم دندان‌ها یش را به هم
می‌فرشد گفت: آری سلیمه! من قسم خورده‌ام ولی
خودت می‌بینی که چاره‌ای جز این کار ندارم و
راه دیگری باقی نمانده است.

چرا صالح؟ آن اسب را بفروش، هزار اشرفی
می‌ارزو آن اشرفی هارا دستمایه کار و کسبت کن.
نه سلیمه! آن اسب را هرگز نمی‌فروشم حتی
اگر دو تایی از گرسنگی بمیریم.

صالح شمشیر را از غلاف بیرون کشید،
نگاهش را به تیغه‌هایی انداخت که در آن فضای
نیمه تاریک می‌درخشید و بدون این که چشم از
آن بردارد، گفت:

یک بار سلیمه! فقط یک بار! قول می‌دهم که
تکرار نخواهد شد.

سلیمه در حالی که خشم را فرو می‌خورد با

صدای بلندی گفت: توبه‌گرگ مرگ است صالح!
حال که خودت این طور خواستی، باشد، مهرم
حلالت!

سپس با های‌های گریه‌اش از سردارب بیرون رفت و صالح را با خیال‌های رنگ باخته‌اش تنها گذاشت و در پیچ و خم کوچه‌های غبار گرفته آرزوهاش ناپدید شد.

زمان پشت سرهم می‌گذشت و او در انتظار فرار سیدن شب، لحظه‌های زندگی‌اش را سر می‌برید.

حوصله‌اش از تنها‌یی سرآمده بود و زمان در برابرش به کندی می‌گذشت. آرزو می‌کرد: ای کاش سلیمه در خانه مانده بود و تنها‌یی‌اش را با نگاهش، با غرغراهاش و بالبخندش پر می‌کرد.
نزدیکی‌های ظهر، لقمه‌ای نان و خرما خورد و پس از پوشیدن لباسش، شالی را محکم به دور کمر بست و خنجر کوچکی را مابین شال و کمرش فرو

برد و شمشیرش را حمایل کرد. سپس وسط اتاق
ایستاد و نگاه غم‌گرفته اش را به در و دیوار
انداخت و بر روی گلیم پاره‌ای که کف اتاق را
فرش کرده بود، ثابت ماند و بازمزمه‌ای مبهم
گفت: این هم شد زندگی !!

آرام آرام از اتاق بیرون آمد و گیوه‌ها یش را
پوشید. به سمت اسبش راه افتاد. اسب با دیدن او
شیه‌ای کشید و سم بر زمین کوبید. بسی هیچ
نوازشی افسارش را باز کرد و او را به دنبال خود
کشید. سپس در حیاط را گشود و نگاهش را به دو
طرف کوچه انداخت. از این که کسی در میان
کوچه نبود خوشحال شد، فوراً پا به داخل کوچه
گذاشت و پس از بیرون آوردن اسب، در حیاط را
پشت سرش بست. چند قدمی افسار به دست راه
رفت و سپس با یک خیز بر پشت اسب قرار گرفت
و گوشه‌های دستارش را به بالای بینی کشید
و لحظه‌ای بعد در پیچ و خم کوچه‌ای ناپدید گردید.

کم کم به مقابل خانه‌ای رسید که می‌شناخت، با کشیدن دهنۀ اسب ایستاد. مدتی به دیوارهای گلی آن خانه چشم دوخت و حسرت روزگاری به دلش نشست که تمام آرزوهاش را در لابلای درزهای ترکخورده دیوار آن می‌دید. ناگهان صدای بسته شدن در حیاط به گوشش رسید. آخرین امیدش را بسته دید. با پاهاش به شکم اسب کویید و دوباره به راه افتاد. بدون این که آرزویی را پشت سرش گذاشته باشد، از آخرین کوچه نیز گذشت و دوباره در برابر خانه‌ای توقف کرد. از اسب پایین آمد و با مشت چند بار در آن خانه را کویید، هنوز نگران به نظر می‌رسید و مدام دو طرف کوچه را می‌پایید.

صدایی از درون خانه بلند شد: آمدم؛ آمدم. پس از آن در حیاط باز شد و مردی بلند قامت در آستانه آن ظاهر شد و چشمانش را به صالح دوخت. از تعجب خشکش زد. اما لحظه‌ای بعد

به خود آمد و در حالی که با صدای بلند قاہ قاہ
می خنده بود، گفت: به به! چه عجب! خوش آمدی
صالح!

سپس نگاهی به این سو و آن سوی کوچه
انداخت و او را به داخل خانه دعوت کرد. صالح
پا به داخل حیاط خانه گذاشت و افسار اسبش را
به درختی بست و پشت سر صاحب خانه وارد
اتاقی شد و در گوشه‌ای نشست.

خوب صالح! چه عجب! بالاخره سری هم به
مازدی؟!

- چیزی نیست احمد! از این طرف رد می‌شدم،
گفتم سری هم به تو بزنم.

- از این طرف رد می‌شدی؟! به کجا؟

- بالای کوه!

سرش را به تندي به سوی صالح برگرداند.
انتظار شنیدن این حرف را نداشت، مگرنه این که
سال‌ها از کوه بریده بود:

درست شنیدم؟! گفتی که بالای کوه!
آری! بالای کوه، دیگر از این وضع خسته
شده‌ام.

پس سلیمه چه؟ با او چه می‌کنی؟
سرش را پایین انداخت و غمی سنگین بر دلش
چنگ زد و با فرو دادن بعض که بر گلویش نشسته
بود گفت: ترکم کرد! تنها یم گذاشت!

- ناراحت نباش صالح! وقتی بیند که با دست
پر برگشته‌ای، دوباره بر می‌گردد. راستی صالح!
نزد کدام دسته بر می‌گردی؟

- فرقی نمی‌کند! هر کدام نزدیک تر باشند.

- هی که هی! چه روزگاری بود! وقتی اسم صالح
به زبان می‌آمد، همه از ترس می‌لرزیدند. اما
نمی‌دانم چطور شد که یک دفعه پشت پا به همه
چیز زدی و دل از کوه کندی. کوه هم پس از آن
دیگر کوه نبود و بدون تو بقیه جرأت حمله به
کاروان‌ها را نداشتند و هر کدام به سویی رفتند.

جز دسته صادق و عثمان که آن‌ها هم فقط دزدی می‌کنند.

احمد جان! مجبور بودم، مجبور؛ الان هم
چاره ندارم، مجبورم.
راستی صالح! جریان چه بود؟! چرا از کوه
پاین آمدی؟!

آهی از ته دل کشید. از جا بلند شد، به سمت
پنجره‌ای که باز بود حرکت کرد و به طرف قله
بلند کوه که در میان آفتاب رنگ می‌باخت چشم
دوخت. هنوز آخرین پرتو شفق بر فراز قله کوه
دیده می‌شد. خاطرات گذشته را به یاد آورد و با
صدای محزونی گفت: همه چیز از آنجا شروع شد
که به ما خبر رسید که کاروان حاج مصطفی تا
چند روز دیگر از این راه عبور می‌کند و به سمت
کوفه می‌رود. با شنیدن اسم حاج مصطفی همه
چیز عوض شد. تاجر معروفی بود و تعداد
شترانش به سیصد رأس می‌رسید. با خودم عهد

کردم که نگذارم حتی یک نفر از دستم فرار کند و همه را از دم تیغ بگذرانم. بنابراین چند سوار را برای تحقیق فرستادم و آن‌ها خبر آوردند که پنجاه سوارکار، کاروان را همراهی می‌کنند. تعداد ما خیلی کمتر بود. مجبور شدم دست کمک به سوی ایوب دراز کنم. وقتی کاروان حاجی مصطفی به گردنه رسید، ایوب می‌خواست که ما بالای گردنه به آن‌ها حمله کنیم. اما من موافق نبودم چون می‌دانستم که محافظان کاروان برای دفاع آمادگی دارند. وقتی از گردنه رد شدند خیالشان از بابت ما راحت شدو شب را در اولین منزل، نرسیده به همین آبادی اتراق کردند. نیمه‌های شب مثل صاعقه به کاروان زدیم و بر سر شان فرود آمدیم و آن‌ها هنوز به خود نیامده بودند که گرفتار ماشدند. چنان حملهٔ ما سریع بود که حتی یک نفر هم مقاومت نکرد و به کسی هم آسیبی نرسید.

- بعد چه شد صالح! با آن همه ثروت چکار
کردید؟

- در میان وحشت کاروانیان و هیاهوی شادی راهزنان، ناگهان چشم به سلیمه افتاد. در زیر نور مهتاب از ترس می‌لرزید و رنگ به چهره نداشت و چنان نگاهش به دلم نشست که از خود بی اختیار شدم و در یک لحظه تصمیم گرفتم کاروان را با تمام ثروتش آزاد کنم. بنابراین صبر کردم تا هواروشن شد. دوباره خود را نزدیکش رساندم، دو زانو بر زمین نشسته بود و به آسمان نگاه می‌کرد و دستانش را به سوی خدا گرفته بود. قلبم لرزید و با صدای بلندی که همه بشنوند، گفتم: حاج مصطفی! کاروانت را به این کنیز بخشیدم؛ شما با تمام اموال خود آزادید! ناگهان ایوب به من حمله ور شد و تیزی خنجرش را در بازویم فرو کرد، طولی نکشید که در برابر چشم تمام کسانی که آنجا بودند، مثل دو

خوک وحشی به جان هم افتادیم و در این جدال
وحشیانه، ایوب کشته شد، من هم وقتی چشم باز
کردم، در خیمه‌ای بودم که حاج مصطفی برای
مداوای من برپا کرده بود. هفت روز را در آن
چادر ماندم و پس از آن حاج مصطفی از من
خواست که دست از راهزنی بردارم. در مقابل این
جوانمردی، کنیز خود «سلیمه» را با این اسب به
من بخشید. من نیز پیش همه قسم خوردم که دیگر
به کوه برنگردم.

زندگی آرامی را با سلیمه شروع کردم. ولی
اکنون پس از آن همه سال، قادر به تحمل این وضع
نیستم و هر چه تلاش کردم، فایده‌ای نداشت و
روز به روز اوضاع زندگی ما بدتر می‌شد. آخرین
راهی که پیش رویم مانده است، برگشتن به جایی
است که سال‌ها از آن دل‌کنده‌ام.

- خوشحالم صالح! می‌دانستم که یک روز بزر
می‌گردی و با جور کردن چند سوار، یک دسته
خوب تشکیل می‌دهی.

- نگران نباش! چند تا سوار خوب سراغ دارم
 که اگر بفهمند به کوه برگشته‌ای خیلی خوشحال
 می‌شوند.

- نه احمد! اصلاً دنبال سوار نیستم.
 - یعنی می‌خواهی تنها یی به کار و آن‌ها بزنی؟
 - نه احمد، بلکه تصمیم دارم به صادق ملحق
 شوم.
 به صادق؟! به آن مرغ دزد، حتماً شو خی
 می‌کنی؟!

نه احمد! اصلاً مزاح نمی‌کنم؛ فقط چند روز و
 بعد از آن دوباره بر می‌گردم به سرزندگی خودم و
 دست سلیمه را می‌گیرم و برای همیشه از این شهر
 دور می‌شوم.

احمد لحظه‌ای به فکر فرورفت؛ سپس روکرد
 به صالح و گفت: به هر حال هر تصمیمی که
 بگیری به حال من فرق نمی‌کند، هر کجا که صالح
 باشد، احمد هم هست. چه یک روز و چه یک عمر.

کم کم آفتاب فرو می نشت که آن دو سوار از آخرین کوچه گذشتهند و در امتداد جاده پهنه بی سوی سرنوشت راه افتادند و جز فشرده شدن شن های روان در زیر سم اسیان صدایی به گوش نمی رسید و هر دو نفر ساکت و آرام به گذشته هایی می اندیشیدند که روز های زیادی از آن جدا شده بودند و جز یک خاطره خیالی چیزی از آن دوران باقی نمانده بود.

تار سیدن به بالای قله کوه دور روز راه بود، ولی برای آنها بیشتر از یک شب طول نمی کشید و آنها با گذشتن از راه های سخت و مشکل، فردا، پس از طلوع آفتاب به بالای قله می رسیدند.

در بلندترین نقطه کوه هجدۀ مرد، دور آتش نشسته بودند و صدای خنده هایشان در کوه و کمر می پیچید؛ مردانی که از کشتن و غارت کردن لذت می بردند و از مرگ هراسی نداشتند.

سر کرده آنها مردی بود به نام صادق، که بیشتر

به یک هیولا شباهت داشت و تنها آرزویش ایر
بود که روزی رقیب سرخست و دیرینه‌اش، عثمان
را از سر راه بردارد.

عثمان مردی بود زیرک و ریز اندام، که در این
مدّت توانسته بود با حیله و نیرنگ این هیولا را
وحشی را رام کند و در قلمرو او به شکار
کاروان‌ها بنشیند، اما هر دو دسته جزو کسانی
بودند که قبلًا برای صالح شمشیر می‌زدند و پس از
آن که صالح، این جوان خوش‌روی راههن، دست
از کوه کشید از هم‌دیگر جدا شدند و هر کدام
دسته‌ای را تشکیل دادند و گاهی اوقات به
هم‌دیگر نیز دستبرد می‌زدند.

آن شب صادق دورتر از دیگران در بالای
صخره‌ای نشسته بود و چشم به آبادی داشت و به
سال‌هایی می‌اندیشد که در کنار پدر و مادرش
زندگی آرامی را می‌گذراند، اما در یک لحظه تمام
خوبی خود را از دست داد، لحظه‌ای که

نتوانسته بود در برابر تحیر جوانی دیگر دوام
بیاورد و او را از پای در آورده بود و پس از کشتن
آن جوان، فرار را برقرار ترجیح داد و به صالح
پیوست و تمام عمرش را آواره کوه و بیابان شد.

در حالی که به سوی چراغهای آبادی
می‌نگریست، صدای پای کسی را که به او نزدیک
می‌شد، شنید. بی آن که روی برگرداند، فهمید که
جابر است که به او نزدیک می‌شود؛ بنابراین با
صدای کلفتی گفت: ها جابر! از دوستانت دل
کنده‌ای؟!

- می‌خواستم با تو حرف بزنم صادق خان.

- ها بگو! حرفت را بزن، چرا ساکتی؟

- چیزی به تمام شدن آذوقه مانمانده است
صادق خان؛ باید در این باره چاره‌ای اندیشید.

من گویی چکار کنم؟! ها! از کجا آذوقه گیری‌سازم؟!

تنها یک راه وجود دارد صادق خان! آن هم

شبانه به آبادی بزنیم.

صادق با تعجب از صخره پایین پرید و رو در روی جابر قرار گرفت. لحظه‌ای سکوت بین آن دو دیوار کشید و ناگهان صدای خنده صادق در میان کوه طنین انداخت و پس از آن، نعره‌ای که کوه را در زیر پای جابر لرزاند و باعث شد تا بقیه هم با تعجب دور آن‌ها حلقه بزنند. همه نگاه‌ها به صادق خیره شده بود، در آن لحظه هیچ چیزی نمی‌توانست این هیولای وحشی را آرام کند. چشمانش در آن شب تاریک مثل چشمان گرگ می‌درخشد.

نگاهی به تک تک راهزنان انداخت و با نیم سرد شبانگاهی، به سوی آبادی پرکشید، جایی که زندگی با همه پستی و بلندی‌اش جریان داشت و خون هزاران نفر در میان دیوارهای کاه‌گلی آن می‌جوشید و گرمای محبت از دودکش‌های خانه‌ها به آسمان بالا می‌رفت. قطره اشکی به یاد گذشته از کنج چشمانش لغزید و بغضی را که

سال‌های سال در گلویش مانده بود فروداد، بی‌هیچ کلامی راه افتاد و در تاریکی شب ناپدید گردید.

خورشید آرام آرام به نخل‌های بلند سلام می‌کرد. همه جا ساكت و آرام به نظر می‌رسید و جز صدای فرو ریختن شن‌های روان و هوهی نسیم صبحگاهی صدای چیزی به گوش نمی‌رسید.

نگهبان دوم شب بر بالای صخره‌ای نشسته بود و به آینده می‌اندیشد که ناگهان سایه قامت دو سوار در امتداد نگاهش نشست، اول خیال کرد که خواب می‌بیند، چند بار چشمانش را باز و بسته کرد و سرش را محکم به دو طرف شانه‌ها یش تکان داد، مطمئن شد که بیدار است و دوباره دقیق به سمتی که آن دو سوار را دیده بود، چشم دوخت. بی‌هیچ و اهمه‌ای از شیب تند صخره‌ه می‌گذشتند و به طرف قله کوه می‌آمدند.

آهسته خود را کنار کشید و از زاویه دید آن دو سوار، پنهان شد. با یک نیم خیز به عقب برگشت

ونگاهی به اطرافش انداخت. ترس تمام وجودش را فرا گرفته بود و شروع کرد به دویدن و چون باد خود را به صادق رسانید.

صادق خان! صادق خان! بلند شو، به ما حمله کرده‌اند! بلند شو!

با یک خیز از جابرخاست و همه سنگینی نگاهش را به صورت باقر ریخت: هان باقر! حرف بزن! از کدام طرف می‌آیند؟

باقر بالکنت زبان گفت: از پایین صخره‌ها! چون گراز وحشی نعره کشان به سمتی که باقر می‌گفت حرکت کرد و در حال رفتن، بقیه راهزنان را که با خیالی راحت خوابیده بودند با فحش و ناسزا بیدار کرد:

بلند شوید ترسوها! بلند شوید، مفت خورها! همه راهزنان با قیل و قال صادق، با عجله بیدار شدند و مات و مبهوت به گرد و غباری که پشت سر صادق بر می‌خواست، چشم دوختند.

باقر که نمی توانست بر هیجانش غلبه کند
همچنان می دوید و با رسیدن به راهزنانی کی
متحیر دو زانو بر خاک نشسته بودند، گفت:

آماده باشید! به ما حمله کردند!

با شنیدن این سخن، راهزنان دست به شمشیر
بردند و در پشت صخره‌ها سنگر گرفتند.
لحظه‌ای بعد، همه چیز برای دفاع آماده بود.

باقر خود را به صادق رسانید و پشت تلی ا
خاک پناه گرفت.

از کدام طرف آمدند باقر؟

باقر به سمتی اشاره کرد که آن دو سوار را دید
بود و گفت: صادق خان! من آنها را آنجا دیدم.
صادق خان همه جارا زیر نظر گرفت و در آ
حال گفت:

خدا کند که دروغ نگفته باشی باقر، و گرّه
گردنت را با همین دستانم خرد می کنم.

مطمئنم صادق خان، دو نفر بودند، هر دو ه

سواره می آمدند، با همین چشمانم آن‌ها را دیدم.
 چند راهزن دیگر هم به جمع آنان اضافه
 شدند و در محلی پناه گرفتند. طولی نکشید که
 باقر با هیجان گفت: آنجا صادق خان! می بینید؟!
 آنجا! من که گفتم دو...

- آری! می بینم؛ زودتر به بقیه بگو مواطن
 اطراف باشند.

- اطاعت صادق خان!
 و بانیم خیزار آن جا دور شد.
 - فکر می کنی از کدام دسته باشند صادق خان؟
 داروغه که نیستند؟!

- نمی دانم یوسف! ولی خدا کند از آدمهای
 عثمان باشند. بلایی به سرشان بیاورم که تا عمر
 دارند از اسمم بلرزند. دزدهای کثیف، حالا کار را
 به جایی رسانده‌اند که به دسته من می‌زنند. به
 دسته صادق خان! آن هم روز روشن! سپس روکرد
 به یوسف و چند نفر دیگر که در کنارش پناه

گرفته بودند و گفت: برويد پشت آن تپه شن پناه
بگيريد، فقط يادتان باشد که آنها رازنده پيش
من بياوريد! فقط زنده! فهميد يد؟
آري صادق خان، خيالتان راحت باشد. آنها
رازنده دستگير میکنيم.
و سپس به طرفی که صادق گفته بود حرکت
كردند.

صالح لحظه‌ای توقف کرد و نگاهش را به
راهی که آمده بودند دوخت. غم غریبی به دلش
چنگ انداخت و از سر درد آه بلندی کشید. احمد
در حالی که با دستمال، عرق صورتش را پاك
میکرد گفت:
آبادی از اين جاخيلي کوچک به نظر می‌رسد.
- آري احمد! کوچک است، اما با صدها
خاطره‌اي که هر کدام برای من به بزرگی يك
دنياست.

در چشمان غم گرفته صالح، دنیا بی دیده می شد
که گلبرگ های آن لحظه به لحظه به زردی
می گرایید و وجود شاداب او را روز به روز
پژمرده تر می کرد و قلبش را در پشت دیواری
می دید که سلیمه در آن نفس می کشید و احمد
تمام این دنیا پراز رمز و راز را در پس پرده سیاه
چشمانش می دید و لمس می کرد؛ اما چیزی بر
زبان نمی آورد.

دوباره راه افتادند، تا بالای کوه راهی نمانده
بود. صورتشان را برای در امان ماندن از تابش
آفتاب پوشانده بودند؛ کاری که سال های سال در
هنگام راهزنی به آن عادت داشتند. ناگهان
سنگریزه ای از بالای تپه سرازیر شد و از مقابل
پای آن دو نفر گذشت. خوی راهزنی به جانش
نشست. نگاهش را بالا گرفت؛ لبخندی بر لبانش
نقش بست و رو به احمد کرد و گفت: مثل این که
میزیانها به استقبال مانشته اند.

احمد هم سرش را به سمت قله کوه چرخاند و
گفت: باید افراد صادق باشند؛ این منطقه در
محدوده آن هاست.

- احمد! باید تا دماغه آن صخره طوری حرکت
کنیم که کاملاً در دیدرس آنها باشیم.

- چرا صالح؟! چه خیالی در سر داری؟!
- چیزی نیست احمد، فقط ترتیب یک شوخی
کوچک با صادق خان را می دهیم.

- هنوز هم همان صالح خان راهزنی و پس از
این همه سال هیچ عوض نشده ای! باشد! حالا که تو
این طور می خواهی، مشکلی نیست!

- پس شروع می کنیم...

بعد از این تصمیم خود را به کناره های راهی
کشیدند که کاملاً از بالا دیده می شد و پس از
رسیدن به زیر صخره ای که صالح نشان داده بود،
توقف کرده و هر دو از اسب پیاده شدند
و سینه خیز شروع کردند به بالا رفتن از کوه. کار

سختی بود و هر آن احتمال داشت که به پایین دره سقوط کند؛ ولی آنها مردان کار آزموده‌ای بودند که صخره‌های شیب‌دار تری را هم بالا رفته بودند.

کم کم به راه‌زنانی که در پشت تپه شن کمین کرده بودند، نزدیک شدند. صالح با اشاره دست به احمد فهماند که باید با احتیاط عمل کند و از او خواست که به طرف دونفری که در سمت راست تپه قرار دارند، برود و خود نیز به طرف دیگر تپه پیچید و پس از دور زدن صخره‌ای، پشت سر دو نفر دیگر قرار گرفت و منتظر نشست تا احمد در موقعیت حمله قرار بگیرد. چون اوضاع را مناسب دیدند در یک آن به سوی آنها خیز برداشتند و شمشیرهای خود را در پشت گردان مردان صادق گذاشتند. سردی تیغه‌های نازک شمشیر، دل‌های آنان را از ترس خالی کرد و راه‌زنان چون بید به خود می‌لرزیدند. اولین

کاری که صالح کرد، خلع سلاح آنان بود و آهسته
از راهزنان خواست که بدون هیچ حرکتی از جا
برخیزند.

یوسف از ترس ناله می‌کرد و مدام اصرار
داشت که او را نکشند. صالح آن چهار نفر را در
حالی که دست برگردن داشتند به بالای تپه آورد
و با صدای بلندی که در کوه طنین انداخت، گفت:
صادق خان! ای موش ترسو! از سوراخت بیرون بیا.
صادق که انتظار شنیدن چنین صدایی را
نداشت با تعجب نگاهی به اطرافش انداخت.
آنچه را که می‌شنید، باور نمی‌کرد و یک شوخدی از
جانب مردانش می‌پنداشت. اما دوباره صدای
بلندتری به گوشش رسید: پس کجا بی صدق
خان؟! چرا از ترس پنهان شده‌ای؟ بیا بیرون!

صادق هیکل در شتش را از پشت تخته سنگ
بیرون کشید و به سمت صدا حرکت کرد و با
فریادی که بیشتر شبیه نعره دیو بود، گفت: منم

صادق خان! اگر جرأت داری بیا بیرون و خودت

رانشان بده!

ناگاه از تعجب خشکش زد؛ نگاهش به دو
مردی افتاد که چهار نفر از سوارانش را دستگیر
کرده بودند.

کم کم از هر طرف راهزنان به سوی آن دونفر
هجوم آوردند و آنها را در حلقه خود محاصره
کردند و گاهی با نشان دادن تیغه‌های شمشیر آنها
را تهدید می‌کردند.

با نزدیک شدن صادق به آنها، صالح در حالی
که هنوز هم می‌خندید، گفت: چرا لال شده‌ای
صادق، اینها همان مردانی هستند که به قافله‌ها
می‌زنند؟!

و سپس صدای خنده آن دونفر همه جارا فرا
گرفت. صادق از ناراحتی خون در بدن نداشت و
بیشتر شبیه پلنگی بود که آماده حمله به شکار
خود باشد.

عطرویاس ۴۳

با خشم سر اپای شکارش را ورآنداز کرد. اما
ناگهان در میان حیرت تمام راهزنان خشمش را
فرو خورد و شروع کرد به خنده‌یدن. تا جایی که از
فشار خنده به روی خاک در غلتید و گرد و غبار
زیادی به هوا برخاست و در میاه قاه قاه خنده‌اش
بریده، بریده گفت: صالح! صالح! دوست من!
و هیکل سنگینش را در آغوش صالح انداخت.
آن دو دوست که پس از مدت‌ها دوباره به هم
رسیده بودند، در مقابل حیرت تمام راهزنان، در
حالی که دست دور گردن هم انداخته بودند
شروع کردند به پایکوبی و وقتی همه راهزنان
صالح را شناختند، چنان هیاهویی راه افتاد که
هیچ‌کس مانندش را به یاد نداشت.

ساعت‌ها طول کشید تا دوباره آرامش به کوه
بازگشت و در حالی که همه دور صالح حلقه زده
بودند و با حسرت نگاهش می‌کردند به آینده‌ای
می‌اندیشیدند که با بودن صالح، روشن به نظر

می‌رسید و فکر می‌کردند که دوباره بخت به آن‌ها
روکرده است و کوه دوباره آن نشاط گذشته را به
دست خواهد آورد.

صادق خان خوشحال‌تر از همه به نظر
می‌رسید. چشم در چشم صالح انداخت و گفت:
پس دوباره برگشتی به جای اوّلت صالح؟ مدت‌ها
پیش انتظارت را می‌کشیدیم؛ زمانی که دلم بدون
تو در این کوه پنهان بود و هر روز بهانه تو را
می‌گرفت. حتی چند بار تصمیم گرفتم شبانه به
آبادی بزنم، اما با خود گفتم حالا که خودش این
طور می‌خواهد، باشد.

و آن‌گاه مثل کودکی بعض کرد و قطره اشکی بر
کنج چشمانش حلقه بست و برداشت صورتش
لغزید و روکرد به جایی که آسمان در آغوش
زمین سرگذاشته بود؛ به جایی دور، به انتهای
آسمان آبی رنگ و آهی از ته دل کشید.

صالح نگاهش را به روی تک تک راه‌زنان

انداخت. یوسف، باقر، جابر، هانی، عمر و همه آن کسانی که روزگاری در کنار او بودند و حالا دوباره برگشته بود. بالای همان کوه، پیش همان چهره‌ها و از همان راهی که هنوز جای پایش در تن زمین دیده می‌شد.

ناگهان صدای بعض آلو صادق او را به خود آورد:

چرا برگشتی صالح؟! نزد ما می‌مانی؟!
- آری صادق! می‌مانم ولی نه آنقدر زیاد،

دوباره برمی‌گردم.

- دوباره برمی‌گردی؟

- آری! زیرا نیمی از وجودم را در آبادی جا گذاشته‌ام. آنجا، پشت آن نخل‌های بلند.

و با دست اشاره به آبادی کرد.

یعنی سلیمه هم می‌داند؟! آری صالح؟ او می‌داند که به کوه بازگشته‌ای؟!

- آری! او هم می‌داند!

- او می داند و چیزی به تو نگفت؟! حتی سعی
نکرد جلویت را بگیرد؟!
- آری صادق! ولی وقتی دید اصرارش فایده‌ای
ندارد، قبل از این که به طرف کوه حرکت کنم، قهر
کرد و رفت.
- و تو گذاشتی که او برود؟!
- او تصمیمش را گرفته بود و من هم چاره‌ای
جز این کار در خودم نمی دیدم و همه‌اش به خاطر
او بود. وقتی چشمانش را می دیدم که از ضعف
گرسنگی کمرنگ می شود، وقتی دستانش را
می دیدم که از بی غذایی می لرزیدند؛ آه که چه
شب‌ها سر گرسنه بر زمین می گذاشت و چه
روزهایی که با کاسه‌ای پر از آب شکم گرسنه‌اش
را سیر می کرد و من با چشمانم می دیدم که چگونه
در زندگی ام بال بال می زند؛ چه باید می کردم ها!!
چه باید می کردم؟!
- کاری را که او می خواست می کردی! کاری که

تمام عمر آرزویش را داشت!

- یعنی آنجا می‌نشستم و با دستانم گورش را
می‌کندم؟! همین را می‌گویی؟!

- آیا همه مردان آبادی آنجا نشته‌اند و
گورهای زنان خود را می‌کندند؟ نه صالح! آن‌ها از

صبح تا شب جان می‌کندند تا سر راحت بر زمین
بگذارند و مردانه در مقابل زندگی سینه سپر

می‌کنند. افسوس که چاره برگشتن در پای من
نیست و قبیله‌ای به خونخواهی من خنجر به کمر

بسته‌اند و گرنه نشانت می‌دادم که زندگی چه
لذتی دارد. تازه خیال می‌کنی در روز چند کاروان

از این راه عبور می‌کند و اموال خود را دو دستی
تقدیم ماما نماید؟ نه صالح! اینجا هم

مدتهاست که هیچ خبری نیست و اگر می‌بینی
که تاکنون زنده مانده‌ایم به خاطر دزیدن چند

عدد مرغ و خروس و گوسفند است و از قافله حاج
مصطفی هم چیزی به یاد نمانده است جز داستانی

که از راهزنی با شرف به نام صالح، زبان به زیار
 می‌گشت و مدت‌ها پیش برای همه کمرنگ شد
 امروز چیزی از آن داستان در ذهن‌ها باقی نیست
 می‌دانی صالح! شب‌ها که همه می‌خوابیدند، مر
 بیدار می‌ماندم و در زیر نور مهتاب چشم به پاییز
 کوه می‌دوختم و در سوسوی چراغ‌ها به دنبال
 خانه‌ای می‌گشتم که یک مرد در زیر سقف آن به
 آینده‌اش لبخند می‌زند و آن‌گاه سرم را به سوی
 ستاره‌ها می‌گرفتم و برای آن‌ها داستان می‌گفتم
 داستان مردی که سیصد شتر با بارش را به یک
 لحظه دیدن کنیزی بخشید و آنقدر از آن جوانمرد
 برای ستاره‌ها تعریف می‌کردم تا خود را به بام
 خانه آن مرد می‌رسانند و ساعت‌ها به انتظار
 دیدنش لبخند می‌زند و من هم با دیدن لبخند
 ستاره‌ها می‌فهمیدم که کدام سوی چراغ از روزنه
 خانه صالح، آن مرد با شرف به چشم می‌خورد.
 خانه‌ای که دیشب هرچه نگاهش کردم، سویی

نداشت و از در و دیوارش تاریکی می‌بارید، حتی
ستاره‌ها هم از آسمانش کوچ کرده بودند.

صالح با شنیدن حرف‌های صادق، چون ابری
که آبستن باران باشد از جا بلند شد و به طرف
صخره‌ای رفت که صادق شب‌ها بر بالای آن
می‌نشست و چشم به آبادی می‌دوخت و به
حرف‌هایی می‌اندیشد که هرگز انتظار شنیدنش
رانداشت، آنهم از زبان کسی که گمان می‌کرد در
میان سینه‌اش قلبی نیست و اگر هم هست به
سختی صخره‌ای است که شب‌ها بر روی آن
می‌نشینند و باورش نمی‌شد که در پشت این چهره
هیولا‌یی، احساسی به نرمی باران نشسته باشد،
بارانی که نه تنها کویر محبت را سیراب می‌کرد:
بلکه خود نیز پاک وزلال چون آب روان بر دل
می‌نشست.

صالح مدتی ساکت و آرام بر بلندی صخره
نشست و چشم به راهی دوخت که چند سال قبل

با غرور و سرافرازی به سوی زندگی قدم بزداشته
بود و از آن راه به آبادی رسیده بود تا خوشبختی را
در کنار سلیمه از آن خود کند.

ناگهان صدای تاخت و تاز عده‌ای سوار به
گوش رسید و گرد و غبار زیادی از دور به چشم
می‌آمد. صادق فوراً از سواران خود خواست که
آماده دفاع باشند و آن‌ها در پشت صخره‌ها و
تل‌های خاکی سنگر گرفتند.

غريو شادي مهاجمان در دشت و دره‌ها
می‌پيچيد و به گوش می‌رسيد و هر لحظه به
پناهگاه دسته صادق نزديك‌تر می‌شدند. صالح از
روی تخته سنگ پاين آمد و در حالی که دسته
شمشيرش را در روی انگشتانش می‌فسردد جلوتر
از ديگران قرار گرفت و احمد و صادق در کنارش
ایستادند.

با نزديك شدن سواران، صادق دندان‌ها يش را

به هم فسرد و با خشم گفت:

عثمان؟! چطور جرأت کرده است پا به این
مکان بگذارد؟
و آن‌گاه دست به قبضه شمشیر بردو با نعره‌ای
به سوی عثمان که لحظه به لحظه به آن‌ها
نزدیک‌تر می‌شد هجوم برد. صالح چون صادق را
چنین خشمگین دید، فوراً راهش را سد کرد و به او
گفت: بس کن صادق! دست از خشونت بردار،
آن‌ها به مهمانی تو می‌آیند!

- مهمانی؟! آن رو باه را مهمان حساب می‌کنی؟
در این حال احمد به سوی صادق رفت و او را
به آرامش دعوت کرد. عثمان هنوز کاملاً به جایی
که صالح ایستاده بود، نرسیده بود که با یک خیزار
اسپ پایین پرید و صالح را در آغوش گرفت و در
مقابل چشمان خون گرفته صادق وحشیانه
می‌خندید.

پس از آن که تمام همراهان عثمان به صالح
خوش آمد گفتند، هر دو دسته در سایبانی دور هم

نشستند و درباره آینده گرم گفتگو شدند، مردانی
که خوشحالی از نگاهشان می‌بارید و به آینده
بهتری تبسم می‌کردند.

پس از مدت‌ها بحث و جدل قرار شد باز صالح
مثل سابق ریاست راهزنان را به عهده بگیرد و
دسته عثمان و صادق متحداً تحت فرمان او باشد.
آن شب را با ستاره‌ها به جشن نشستند و
سرودهای قدیمی را با هم سرو دند. صدای شادی
آنها در کوه و دشت می‌پیچید و به گوش سلیمه
می‌رسید و سلیمه از بالای بام خانه‌ای بی‌مرد، به
شعله‌های آتشی چشم دوخته بود که در فشار
نسیم می‌لرزید و گرمای آن را در صورتش
احساس می‌کرد و آرام آرام در زیر خنده مهتاب
اشک می‌ریخت و با آوازی جان‌سوز صالح را نزد
خود می‌خواند و به روزهایی می‌اندیشید که او با
قامت کشیده‌اش سوار بر اسب سپید آرزوها یش
به سوی خوبی‌خی می‌تاخت. اما کنون روزگاری

رسیده بود که هر دواز کنارش گذشته بودند و او
تنهای تنها خاطرات گذشته اش را در آغوش
می کشید و در حسرت فراق او مدام می گفت: چرا
صالح؟! من که چیزی از تو نخواسته بودم! دلم
خوش بود که در زیر سقف خانه من مردی
خوابیده است که صدای نفس هایش آرام
می کند! برگرد صالح! برگرد! و صدای های های
گریه اش از لابلای شاخ و برگ نخل ها می گذشت
و در فضای آبادی، بی آن که به گوش کسی برسد،
گم می شد.

هنوز هوا کاملاً روشن نشده بود که از جا
برخاست و نگاهش را به سوی مردانی گرفت که
به آرامی نفس می کشیدند. با گام های کوتاه به
مکانی که اسب ها بسته شده بودند حرکت کرد
اسب سفید با دیدن او چند بار سم برز مین کوبید و
شیوه ای کشید. با تبسی شیرین سر بر پیشانی اش
گذاشت و چند بار با فشار، سرش را به پیشانی

اسب سایید و یالهای بلندش را با دست، نوازش
 کرد و سپس زین را بر شانه‌اش انداخت و آن را
 دور شکمش محکم بست و با یک خیز بر پشتش
 قرار گرفت. صدای نعل اسب در فضاطنین
 انداخت و او با شتاب در امتداد جاده‌ای که به
 دشت می‌رسید، ناپدید گردید. صدای دور شدن
 پای اسب چند نفر از راهزنان را از خواب بیدار
 کرد و آن‌ها با تعجب به سمت راهی که صالح رفته
 بود دویدند و با حسرت دور شدنش را تماشا
 می‌کردند. اسب در انتهای جاده به سمت چپ
 پیچید و با طیّ یک دایرهٔ کامل دوباره در امتداد
 راهی که رفته بود، قرار گرفت و با همان سرعت
 به جای اول نزدیک شد. این بار تمام راهزنان از
 بالا بالذت تمام او را تحسین کردند و او در میان
 شور و شادی دیگران به بالای کوه رسید. دستی به
 گردن اسب کشید و از روی آن پایین پرید و با
 صدای بلندی رو به راهزنان کرد و گفت:

آماده باشد که پس از خوردن لقمه‌ای نان
حرکت می‌کنیم و سپس برای شستن دست و
رویش قدم برداشت.

در فضایی ساکت و آرام، لقمه‌های غذا ببعده
می‌شد. صادق که همچنان لقمة بزرگی را به چپ

و راست دهانش می‌گرداند پرسید:

صالح خان! به کدام طرف می‌رویم، ها؟!
صالح لقمه‌ای را که در دهانش بود فرو داد و در
جواب صادق گفت: از نشستن در اینجا سودی
نمی‌بریم، باید دست به کار شویم و خودمان دنبال
طعمه بگردیم.

این بار عثمان در حالی که نیم نگاهی هم به
صادق داشت، از صالح پرسید:
اما کجا؟! این طرف‌ها که جز این آبادی چیزی
پیدا نمی‌شود.

- به سمت شمال می‌رویم.

همه نگاهها با تعجب به روی صالح چرخید

در این میان عثمان گفت: ولی صالح خان! از این طرف که تا شش منزلی اینجا چیزی پیدا نمی‌شود!

در ثانی ما فقط برای فردا آذوقه داریم، بقیه روزهارا تارسیدن به جاده چه می‌کنیم؟

می‌دانم عثمان! ولی چاره‌ای هم جز این کار

نداریم. حداقل بهتر از این است که اینجا از

گرسنگی بمیریم. در ضمن ممکن است در بین راه

به گله‌ای، کاروانی یا با قبیله مهاجری برخورد

کنیم و از این طریق آذوقه‌ای به دست بیاوریم و

در ادامه حرف‌هایش گفت: اگر جز آنچه که

گفتم، هر کس پیشه‌هاد بهتری دارد بگوید.

نگاه‌ها در هم‌دیگر پیچید. تمام راه‌زنان

می‌دانستند که راه دیگری نیست و اگر هم به

آبادی پشت کوه بزند، هیچکس زنده

بر نمی‌گردد. پس با پیشه‌هاد صالح موافقت کردند:

باشد صالح خان! همین امروز حرکت می‌کنیم؛

شاید خیرمان در این راه باشد.

خیرمان در این راه باشد یا نباشد، چاره دیگری
نداریم. ما باید هر طوری که شده خود را به جاده
کاروان برسانیم و بازDEN به دو یا سه کاروان با
دست پر برگردیم.

کم کم دسته راهزن آماده حرکت شدند و هر
چیز با ارزشی که داشتند با خود برداشتند و بقیه
را در جای امنی مخفی کردند و در حالی که صالح
پیشاپیش دیگران حرکت می کرد به سمت شمال
راه افتادند. صالح برای آخرین بار به سمت آبادی
رو برگرداند و آه بلندی را به دست نسیم سپرد و
چشمانتش را به انتهای جاده‌ای دوخت که به
ظرف ش می رفتد.

خورشید با تمام قوا شعله می کشید و هاله‌های
طلایی اش را بر روی دشت و دمن می پاشید. نه
خبری از زمزمه دلپسند نهری بود و نه نشانی از
طراوت روحبخش نسیم؛ جز بیابانی خشک و
بی آب و علف، که صدای فشرده شدن شنهای آن

در زیر سُم اسبان به گوش می‌رسید و سوارانی که با
تردید به انتهای راه می‌اندیشیدند و اختیار خود
را به مردی سپرده بودند که خود عنان گسیخته تر
از همه می‌نمود و مردانش را بی‌هیچ امیدی به
سوی مرگ می‌کشید.

نیمه‌های روز، در زیر سایهٔ تپهٔ بلندی توقف
کردند و لقمه‌ای نان و جرعه‌ای آب نوشیدند و
ساکت و آرام بر روی شن‌های روان دراز کشیدند
و چشم به سوی آسمان آبی گرفته و به
نامیدهای گذشته و امیدهای آینده
می‌اندیشیدند و گذشته صالح چنان در وجود
آنها زنده مانده بود که به فردا بخند می‌زدند.

پس از مددّتی توقف دوباره راه افتادند. گرمی
باد صورتشان را می‌سوزاند و آنها چاره‌ای جز
بستن چفیه به چهرهٔ خود نمی‌دیدند و هر بار با
گوشه‌های آن، عرق پیشانی خود را پاک
می‌کردند. صالح همچنان در پیشاپیش سواران به

سلیمه می‌اندیشید و صادق به جوانی که سال‌ها
قبل کشته بود و اگر به پای صحبت‌های هر کدام از
راهنمان می‌نشستی، می‌دیدی که تنها اشتراک آن
آدم‌ها طرد شدن از جامعه‌ای بود که در آن زندگی
می‌کردند.

کم کم تیغ آفتاب کندتر می‌شد و خورشید
دایره مسینش را درون افق فرو می‌برد و شکم‌های
خالی آنان امان‌شان را بریده بود؛ اما بی‌هیچ
شکایتی همچنان به پیش می‌رفتند و در لابه لای
بوته‌های خار به امید معجزه‌ای چشم
می‌گردانیدند.

با فرا رسیدن شب، چفیه‌ها را از صورتشان
برداشتند و نشیم شبانگاهی کویر روح عطشناک
آن‌ها را نوازش می‌کرد. پاسی از شب گذشته بود
که باز فرمان توقف رسید و سواران خسته، از راه
درازی که آمده بودند، از اسب‌ها پیاده شدند.
تصویر مخوف کویر در شب، زیبا به نظر می‌آمد

و مهتاب، گردی صورتش را از کجاوۀ آسمان
بیرون داده بود و با ناز و عشوه، هاله‌های خود را
بر روی زمین می‌پاشید و ستاره‌ها به تماشای
رخسار تابانش، دورش حلقه زده بودند و با
حسرت ولذت نگاهش می‌کردند.

صدای زوزه‌گرگ‌ها از هر سمت به گوش
می‌رسید و فرو ریختن شن‌های روان، فضای
خاموش کویر را پر می‌ساخت. آخرین قطعه‌های
نان بین سواران تقسیم می‌شد و آن‌ها با حرص و
ولع زیادی تکه نان‌های را به نیش کشیده و چشم به
قطعه‌هایی می‌دوختند که به سوی راهزنان دیگر
گرفته می‌شد و آن‌ها نیز در زیر نگاه سنگین و
آزمند آن‌ها به تندي تکه‌های نان را در هوا
می‌ربودند و چنان وحشیانه می‌بلعیدند که
گلویشان را می‌تراشید. پس از آن نوبت به تقسیم
آب رسید. اما در این میان صالح آرام و قرار
نداشت و از این که این مردان راهزن را به این

سمت کشیده بود، احساس گناه می‌کرد و با
اضطراب به آینده می‌اندیشد.

عثمان، این مرد زیرک ریز نقش با تبسم‌های
بی‌مورد خویش، خشم صادق را برمی‌انگیخت و
احمد با تکه چوبی تن خاک را خط می‌کشید.

ناگهان صدای جابر سکوت کویر را در هم

شکست:

صالح خان! بهتر نیست که پس از طلوع آفتاب
برگردیم؟!

همه نگاهها ناباورانه به او دوخته شد و حتی
بعضی از راهزنان در دل گفته‌هایش را تأیید
می‌کردند. صالح که انتظار شنیدن چنین سخنی را
نداشت، بالبخندی تلغی که حکایت از تردید او
داشت، گفت: برگردیم؟!

و بازمزمه‌ای که در زیر نفس‌های بلند
راهزنان گم می‌شد گفت: اما کجا؟!

احمد که از لحظه ورودش تا آن زمان بیشتر

ساکت مانده بود، وقتی در ماندگی صالح را بدار
 گونه دید به کمکش آمد و با صدای بلندی که همه
 بشنوند گفت: برادران من، ما دو راه بیشتر
 نداریم: یکی برگشتن به مکانی است که از آنجا
 آمده‌ایم و دیگر راهی که رو بروی ما قرار دارد و
 همه می‌دانید که پشت سر ما چیزی نیست جز
 آبادی بزرگی که جرأت حمله کردن به آن را
 نداریم و دیگر راه مقابل را که چیزی از او
 نمی‌دانیم و هر لحظه ممکن است با کاروانی یا
 قبیله‌ای برخورد کنیم و یا مدت‌ها تشه و گرسنه
 بمانیم. بنابراین برگشتن مساوی با مرگ است و
 ادامه راه همراه با مرگ و امید. با تمام شدن
 حرف‌های احمد، همه‌های بین راه‌زنان
 درگرفت و عثمان در حالی که گوش‌هشی هم به
 صادق داشت، با صدای بلندی گفت: همه ما مثل
 سابق تابع دستورات صالح هستیم و هر تصمیمی
 که او بگیرد، ما هم اطاعت می‌کنیم؛ حتی اگر
 عاقبتش مرگ باشد.

عطریاس ۳۴

صادق که تا آن لحظه نگران به نظر می‌رسید
شروع کرد به خنده‌دن و در برابر چشمان حیرت
زده دوستاش گفت: تنها حرف خوبی که تاکنون
از این رویاه شنیده‌ام، همین بود. و دوباره زد زیر
خنده و صدای خنده تمام راه‌زنان در زیر نگاه
خشمنگین عثمان تا دور دست‌ها پیچید و با شیوه
اسبانی که بوته‌های خار را از گرسنگی
می‌بلعیدند، درهم آمیخت.

آبشار سپید بامدادی به دریای مشرق
می‌ریخت که از خواب بیدار شدند و دوباره به
سوی آرزوهای خویش راه افتادند و هوای خنک
کویر را به جای آب و نان به داخل ریه‌های خود
فرو دادند و هنوز بیش از یک فرسخ راه را طی
نکرده بودند که بادهای گرم بیابان، هوهوکشان از
راه رسید و با هاله‌های خورشید درآمیخت و به
صورت راه‌زنان نشست. گرمایی که بر عطش
آنان می‌افزود و تصویر مرگ را در خیالشان زنده

می ساخت و آن‌ها همچنان به پیش می‌رفتند.

مدتی از ظهر گذشته بود که به سایه بانی رسیدند و در آن محل توقف کردند. تشنگی و گرسنگی اماشان را بریده بود و لبانشان از خشکی باز نمی‌شد، حتی قادر به حرف زدن نبودند و فقط به معجزه‌ای می‌اندیشیدند که آن‌ها را از این بیابان گرم و خشک نجات دهد.

پس از توقف کوتاهی دوباره راه افتادند. حتی اسب‌ها نیز از زور بسی آبی کندتر می‌رفتند و در مقابل ضربه‌های پیاپی سواران نافرمانی می‌کردند و از همه بیشتر صادق بود که بسی تابی می‌کرد. او که عادت داشت همیشه مشکلی از آب را سربکشد و چند قرص ناز را یک دفعه ببلعد؛ الآن در این وضع کلافه‌تر از دیگران به نظر می‌رسید؛ حتی چند بار تصمیم گرفت که با صالح درباره برگشتن صحبت کند؛ اما بانگاه کردن به قواره کوچک عثمان منصرف شده بود.

شب دوم نیز فرار سید و نسیم خنک
 شبانگاهی شروع به وزیدن کرد و صالح زودتر از
 شب قبل دستور توقف داد. به سختی از سبها
 پیاده شدند و خود را بروی شن‌های روان که
 هنوز گرم به نظر می‌رسید، انداختند. احمد به
 زحمت خود را روی زمین کشید و به صالح
 پیوست؛ کاری که صادق از عهده‌اش بر نمی‌آمد.
 آن‌ها دیگر به کوچک‌ترین امیدی نمی‌اندیشیدند
 و فقط مرگ را در دایره خیال خود می‌دیدند.
 کم‌کم هوای سرد شبانگاهی، اندکی از نیروی از
 دست رفتۀ آن‌ها را باز گرداند. احمد به آرامی رو
 کرد به صالح و گفت: همه چیز تمام شد صالح؛ ما
 از این بیابان زنده بیرون نخواهیم رفت!
 صالح نگاهی به چشمان شوخ احمد که اکنون
 پژمرده به نظر می‌رسید و به زردی می‌زد، انداخت.
 نترس احمد! ما موفق می‌شویم! هیچ بیابانی
 نمی‌تواند صالح را در خاک خود دفن کند! نترس!

کلماتی که خودش هم آن را باور نداشت و فقط برای دلداری احمد می‌گفت. ناگهان صادق که پس از مددتی استراحت حالش بهتر شده بود با شادی گفت: صالح! فکری کرده‌ام! آری! حداقل از مردن نجات پیدا می‌کنیم.

و این سخنان را چنان با خوشحالی گفت که همه سر به سوی او برگرداندند و چشم به دهان صادق دوختند.

جابر که بیشتر از این نمی‌توانست معطل بماند، فوراً گفت: چطوری صادق خان! یالا بگو! به ما هم بگو! و خود را به سمت صادق جلوتر کشید.

صادق سرش را به طرف اسب‌ها برگرداند. در این لحظه قواره بزرگ اسب چون برهای بریان شده بر روی آتش در نگاهش نشست، چند بار زبانش لبان خشک شده‌اش را لیسید و با صدایی شبیه فریاد گفت: اسب!

راهزنان که برای شنیدن پیشنهاد صادق بی تابی
می کردند، یک صدا گفتند: اسب؟!

آری اسب، یکی از اسب هارا می خوریم، لا اقل
از گرسنگی نجات پیدا می کنیم.

همه نگاه ها به سوی اسب ها خیره شد و هر
کس در آن لحظه اسبش را به شکلی می دید:
خرس، گاو، گوسفند، مرغ، بز، آهو و... و
زبان هایش را می لیسید. اما صدای گرفته صالح به
همه این تصورها پایان داد و در جواب صادق
گفت: نه! این کار درستی نیست.

صادق که آخرین امیدش را از دست داده
می دید، از روی غصب نعره ای کشید و به تن دی
گفت، نه؟ چرا نه؟ یعنی جان اسب ها از جان ما
بیشتر می ارزد؟ ها صالح! نکند می خواهی همه ما
را به کشن بدھی؟ ها؟

و چشمان وحشتنا کش را به روی صالح
دوخت. در این لحظه عثمان فوراً دست به قبضه

شمشیرش برد و به تنده آن را از غلاف بیرون کشید. صادق هیکل در شتش را تکانی داد و از جا بلند شد و شمشیرش را در دست گرفت و دو دشمن دیرینه که به هر بهانه‌ای به هم دیگر می‌پریدند، رو در روی هم قرار گرفتند. صالح که از دست کارهای آن دو نفر خسته شده بود با صدای بلندی که از خشم می‌لرزید، گفت:

بس کنید! الان که جای این کارها نیست؛
خجالت بکشید.

عثمان که می‌دانست حریف این گراز وحشی نیست، آرام گرفت و سر جایش نشست و صادق هم چند بار به سمت عثمان نعره کشید و خاموش ماند:

- گوش کنید برادران! من هم مثل شما تشنه و گرسنه هستم و اگر قرار بر مردن باشد، همه می‌میریم و اگر هم زنده ماندیم، همه زنده می‌مانیم. پیشنهاد صادق هم بد نیست، ولی مال

زمانی است که واقعاً چاره دیگری نداشته باشیم؛
نه الان که هنوز نیرویی در بدن ما هست و پس از
آن روکرد به صادق و عثمان و گفت: و شما دو نفر
هم اگر یکبار دیگر به جان هم بیفتدید، از دسته
اخرج می‌شوید.

با شنیدن سخنان صالح، اندکی واهمه مرگ از
وجود راهزنان بیرون رفت و توانستند سر
راحت به زمین بگذارند، اما هر چه می‌کردند با
شکم گرسنه خواب به چشمشان نمی‌آمد.

نیمه‌های شب بود که صالح از جا بلند شد.
نگاهی به راهزنان که خوابیده بودند، انداخت و
سپس آرام آرام از آن‌ها فاصله گرفت و در پشت
تپه کوچکی ناپدید گردید. دلش غمگین‌تر از درد
تشنگی و گرسنگی بود. نگاه خسته‌اش را به
آسمان دوخت و با دیدن ستاره‌های بیاد گذشته‌اش
افتاد. به یاد شبی که با سلیمه بالای بام خانه‌شان
نشسته بودند و به زیبایی آسمان لبخند می‌زدند.

خصوصاً به لحظه‌ای می‌اندیشید که سلیمه به
سبکی ابرهای آسمان در برابر تمام ستاره‌ها
عظمت خداوند را زمزمه می‌کرد و همهٔ وجودش
را به شکرانهٔ نعمت‌هایش به سجاده می‌ریخت و
چون کبوتری عاشق به سوی خالق مهتاب، بال و
پر می‌گشود و با صدایی به زیبایی آهنگ باران
برای او از خداوند می‌گفت و وقتی از او پرسیده
بود که:

سلیمه چه می‌کنی؟

سلیمه بالبخندی شیرین گفته بود:
خداوند را برای این که محبت تو را در دلم
انداخت، شکر می‌کنم.

حرفی که چنان عمق قلب صالح را تراشید که
پس از آن همه سال در دلش شیرین مانده است.

سلیمه! چرا گمان می‌کنی که خداوند مرا به تو
داده است؟

باز با تبسی چون نسیم بهاری پاسخ داده بود

که چون فقط تورا از او خواسته بودم.

و باز هم پرسیده بود:

اگر من هم چیزی از او بخواهم، به من می دهد؟

- آری صالح! هر بنده‌ای که با وجودش به سوی

او برود، با آغوش باز او را می پذیرد.

- حتی صالح راهزن را؟

آری! حتی صالح راهزن را! زیرا او رحیم و

بخشاینده است و همه ما بندگان حقیر درگاه

محبت او.

- سلیمه! چگونه باید از خداوند آرزویی را

طلب کنم؟

دو زانو در مقابل عظمت او بنشین و دستانت

را به سوی آسمان دراز کن و از صمیم قلب حاجتی

را که داری، از خداوند طلب کن؛ زیرا خداوند به

همه چیز آگاه است و بندگانش را دوست دارد.

آنگاه در آن تاریکی شب بر خاک افتاد و

های‌های گریه او در جان کویر پیچید و دوزانو در

برابر خداوند نشست و دستانش را به درگاه
رحمتش دراز نمود و بی اختیار کلماتی از زبانش
جاری می شد که تنفس را می لرزاند و بارها سر به
روی خاک سایید، زمانی به خود آمد که زورق
سپید بامدادی همه جارا فرا گرفته بود و
دست های سنگین صادق شانه هایش را تکان
می داد.

در برابر چشمان بی رمق و حیرت زده
راهزنان به سوی اسبش رفت. دانه های ریز شن در
سر و رویش می لغزید. پا در رکاب زین گذاشت و
بر پشت اسب قرار گرفت و آرام آرام در امتداد
طلع خورشید راه افتاد.

خورشید پاور چین پاور چین، شعله اش را به
سطح زمین می پاشید و راهزنان در زیر آتشی که
به رویشان می ریخت، جلو می رفند و طولی
نکشید که عطش تشنگی دست به دست آفتاب داد
و آن هاران اتوان تر ساخت. تمام گردی صورتشان

سوخته بود و چشمانشان سرخ و لب‌هایشان خشک و ترک خورده بود و تنها بی‌هیچ حرفی، چشم به آفتایی داشتند که از دور چون سرابی می‌لرزید. اسب‌های نیز به زحمت گام بر می‌داشتند و دهانشان از تشنگی بازمانده بود و عرق از شانه‌هایشان چون آب فرو می‌ریخت.

ناگهان صادق با آخرین نیرویی که داشت، افسار اسبش را کشید و بی‌آن که چشمانش را به سوی صالح برگرداند، با صدایی که به سختی شنیده می‌شد، گفت: نه صالح! دیگر بیش از این نمی‌توانم صبر کنم. به دادم برس صالح!

واز پشت اسب بر زمین افتاد.

نگاه صالح بر جسم صادق نشست. دلش به حالش سوخت و به سمت سایه‌ای که کمی جلوتر دیده می‌شد، راه افتاد. بقیه هم حالی بهتر از صادق نداشتند. از اسب پیاده شدند و در حالی که پاهایشان را به روی خاک می‌کشیدند به سوی

سایه‌ای که صالح در زیر آن پناه گرفته بود، رفتند.
صادق هم به زحمت خود را به آنجارساند و چون
مرده‌ای بر روی خاک دراز کشید.

دوباره نگاه‌ها به سمت اسب‌ها کشیده شد؛ اما
کدام اسب؟! هیچ کس حاضر نبود که اسبش را از
دست بدهد. صالح که این همه لجاجت را در
آن‌ها دید با عصبانیت گفت: به هر حال باید یکی
از این اسب‌ها خورده شود.

پس از آن نگاهش را به جابر انداخت؛ جابر
در زیر سایه نگاه صالح به تندي گفت:
نه صالح! چرا اسب من؟ نه! من طاقت پیاده
رفتن را نداوم.

در این لحظه عثمان چند بار اطراف لبانش را
لیسید و با جمله‌ای کوتاه گفت: قرعه می‌کشیم.
صادق با خوشحالی روکرد به صالح و گفت:
آری! عثمان راست می‌گوید. قرعه می‌کشیم! این
طوری بهتر است.

بقیه هم با تکان دادن سر، پیشنهاد عثمان را تأیید کردند. بنابراین در میان تشویش و نگرانی راهزنان قرعه انداخته شد. رنگ از صورت صالح پرید و با درماندگی گفت: نه! اسب من نه! آن گرانترین اسبی هست که تاکنون دیده‌ام.

و هرچه کردند حاضر به کشتن آن اسب گرانبها نشد. سواران چون کار را این چنین دیدند، تصمیم گرفتند دوباره قرعه بکشند. از بخت بد، باز قرعه به نام اسب صالح افتاد. این‌بار نیز صالح تسليم راهزنان نشد و تن به کشتن آن اسب گرانبها نداد. به ناچار برای بار سوم قرعه انداختند و عهد کردند این‌بار قرعه به نام هر اسبی که افتاد و صاحب‌ش حاضر به کشتن آن نشد، راهزنان به زور متولّ شوند.

صدای تپش قلب‌ها به گوش می‌رسید و ترس در چشمانشان خانه کرده بود. در میان حیرت تمام راهزنان، برای بار سوم قرعه به نام صالح

افتاد. صالح با حسرتی وصف ناشدندی چشم به یالهای بلندش دوخت و چون دوستاش را مصدوم در کشتن اسبش دید، گفت: سبیر کنید! سبیر کنید! می خواهم برای آخرین بار از او سواری بگیرم و لحظه‌ای را با او تنها باشم. پس از آن او را می سپارم به دست شما، تا هر چه می خواهد انجام دهید.

سواران که بیشتر از این طاقت گرسنگی نداشتند، نگاهی به همدیگر انداختند. پس راه را برای صالح گشودند و او با حسرت تمام به سوی اسبی رفت که بعد از آن باید برای زندگاندن دیگران تکه تکه می شد.

به آرامی پادر رکابش گذاشت و با حرکتی تند بر پشتی قرار گرفت و افسارش را برای رفتن تکان داد و اسب با این که تشه و گرسنه بود، مثل باد از جا کنده شد و از مقابل چشم راه‌زنان دور گردید، حتی راه‌زنان نیز با افسوس آن اسب را تماشا می کردند.

هنوز راه زیادی طی نکرده بود که معجزه‌ای اتفاق افتاد، صالح نا باورانه کنیزی را دید که در حال کندن بوته‌های خار بود. اول گمان کرد که توهّمی بیش نیست و از روی عطش چشمانش خطای می‌بیند. اما هرچه نزدیک‌تر می‌رفت، واقعیت را بهتر نمی‌کرد تا جایی که به چند قدمی کنیز رسید و با خود گفت: آری! حقیقت دارد. او تکان می‌خورد. آه! او فرشته نجات من است، سپس با تردید رو به آن کنیز کرد و گفت: در این بیابان چه می‌کنی؟! آیا کسی دیگر هم در این اطراف زندگی می‌کند؟ کنیز بی آن که سرش را بالا بگیرد و دست از کندن بوته‌های خار بکشد، گفت: من از مردی عاوی هستم که در پشت آن تپه زندگی می‌کند. تمام وجود صالح از شادی شکفت و لحظه‌ای به یاد سلیمه افتاد: «بر درگاه مرحمتش زانو بزن

و دستانت را به سوی آسمان بلند کن»

و در مقابله شعله‌های سوزان خورشید خیره
ماند. ناگهان به یاد دوستانش افتاد. چفیه‌اش را از
دور گردنش باز کرد و با تکان دادن آن به راهزنان
علامت داد و سپس با همان سرعتی که آمده بود به
نزد آنها برگشت و در حالی که نمی‌توانست از
خوشحالی هیجانش را پنهان کند، با صدایی بلند
گفت: سوار شوید! سوار شوید! مانجات پیدا
کردیم! پشت آن تپه کسی زندگی می‌کند و یال‌های
بلند اسبیش را که از مرگ نجات پیدا کرده بود،
نوازش کرد.

چنان همه‌های راه افتاد که تا کنون کسی
ماندش را به یاد نداشت. شکم‌های خالی و
دل‌های عطش زده را فراموش کردند و به سرعت
سوار بر اسب‌ها شدند و به طرف تپه تاختند و با
دیدن خیمه‌ای در پشت آن تپه، اشک خوشحالی

از چشمانشان جاری شد.

فوراً از اسب‌ها پیاده شدند و یکدیگر را در آغوش گرفتند. حتی صادق هم عثمان را در آغوشش فشد و وقتی برای چند مین بار نگاهشان به آن خیمه افتاد، از تعجب خشکشان زد و نفس در سینه‌هایشان محبوس گردید. جوانی را دیدند ایستاده بر کنار خیمه که چون ماه می‌درخشید و گیسویی داشت به نرمی آفتاب، که به شانه‌اش می‌رسید و دستاری سبز به رنگ علف‌های کنار جوییار بر سر داشت. چون راهزنان را به آن حال دید، به سویشان قدم برداشت و با چهره‌ای خندان به آن‌ها سلام کرد.

صالح که نزدیک‌تر از دیگران به او ایستاده بود و نمی‌توانست چشم از جمالش بگیرد، با لکنت زبان گفت: ای بزرگ عرب! تشنگی امان ما را بریده و ما را به سوی شما کشانده است.

آن جوان ماهر و باشندن حرف‌های صالح، به
آن کنیزی که در بیابان بوته‌های خار را می‌کند،
امر فرمود: آب بیاور!

کنیزک با دو مشک پر از آب از چادر بیرون
آمد و مشک‌های را به سوی آن جوان گرفت. او نیز
دست‌های خود را در میان مشک‌ها فروبردو
سپس مشک‌های را به سوی راه‌زنان گرفت.

راه‌زنان وحشیانه به سوی مشک‌ها هجوم
آوردند و یک باره آن‌ها را سرکشیدند و چنان در
خوردن آب افراط کردند که آب از چانه‌هایشان
به زمین می‌ریخت و پس از آن اسب‌های خود را
سیراب نمودند.

در این وقت جابر را به عثمان کرد و گفت:
اینجا را بین عثمان! به خدا این بیشتر شبیه به
یک معجزه است و این مرد عرب حتماً باید
ساحر باشد.

عثمان به دنبال حرف‌های جابر به سوی مشک‌های آب قدم برداشت. با کمال تعجب دید که حتی قطره‌ای از آب مشک‌ها کم نشده است و با حیرت نگاهش را به جمال نورانی آن جوان عرب دوخت و بازمزمه‌ای مبهم گفت: نمی‌دانم جابر! مانده‌ام که او در این بیابان خشک چه می‌کند. سوگند به خداوند! هرگز کسی را به نیکویی او ندیده‌ام؛ باید رازی در کار او باشد.

بقیه راهزنان نیز متوجه این موضوع شده بودند و با تعجب چشم به آن جوان داشتند و با یکدیگر در این باره حرف می‌زدند.

صالح همچنان به سیماهی آن جوان عرب خیره شده بود و در پی نشانه‌هایی می‌گشت که بارها سلیمه درباره امام مسلمانان به او گفته بود و مرتب با خود می‌گفت: نکند این مرد همانی باشد که سلیمه از او سخن می‌گفت.

برای چندمین بار به طرف مشک‌ها رفت و
نگاهش را به آب‌های زلال درون آن‌ها انداخت.
آه صالح! آیا تا کنون چنین آب زلالی را خورده
بودی؟! ناباورانه مشک‌ها را تکان داد. مقداری
آب از کناره‌های مشک بیرون ریخت. دوباره
نگاهش را به سوی آن جوان گرفت. همچنان
خندان چون سرو در مقابلشان ایستاده بود و باد
گیسوهای نرمش را نوازش می‌کرد.
آرام، آرام، به سویش رفت، عطری خوشبوتر
از یاس به جانش نشست. بوی عطرهای بهشتی را
می‌داد. به صورت مبارکش دقیق‌تر شد و خال
سیاهی را بر گونه‌اش دید و چشمان سیاهش که
چون خورشید می‌درخشیدند. زبان قاصرش را
چند بار در دهان پیچاند و در حالی که از خجالت
سرخ شده بود، گفت: ای بزرگ عرب! ما
گرسنه‌ایم.

به سوی خیمه حرکت کرد. تمام راهزنان،
ناباورانه می دیدند که هاله ای از نور اورا در خود
پیچیده است و با او حرکت می کند.

طولی نکشید که دوباره از خیمه بیرون آمد و
در دستان مبارکش سفره ای دیده می شد. راهزنان
چنان محو حرکات او شده بودند که گرسنگی از
یادشان رفته بود.

به آرامی سفره ای را که در آن انواع خوردنی
دیده می شد، گشود و دوباره در مقابل چشم
راهزنان دعایی خواند و دست بر آن غذاها کشید
و آنگاه فرمود:

ده نفر، ده نفر، بر سر سفره بنشینید.

راهزنان با تردید نگاهی به هم دیگر اند اختند
و سپس ده نفر، ده نفر به طرف سفره رفتند و
شروع کردند به خوردن غذاهایی که بر سفره
چیده شده بود. هرگز غذایی به آن لذیذی نخورده

بودند. وقتی سیر شدند متوجه گردیدند که هیچ از

غذاهایی که در سفره بود، کم نشده است.

دوباره جابر در حالی که چشم به سفره داشت،

با آرنج دستش آهسته به پهلوی عثمان که غرق در

فکر بود، زد و چون دید، عثمان متوجه اوست،

آهسته گفت: نگفتم، نگفتم که این مرد ساحر

است. چهل نفر از آن سفره غذا خوردیم، بدون

این که قرصی از نانهای آن کم شود. آخ، اگر یک

چنین سفره‌ای می‌داشتم.

عثمان که با تعجب به حرفهای جابر گوش

می‌داد گفت: آری جابر! حق باتو هست باید آن

مرد ساحر باشد و از این راه ثروت زیادی

اندوخته باشد. خیلی دلم می‌خواهد بدانم در آن

خیمه چه چیزی پنهان است.

جابر که با شنیدن حرفهای عثمان تردیدش

بر طرف شده بود در ادامه حرفهای عثمان

گفت: حتماً گنج بزرگی در آن پنهان است و گرنه
چه لزومی دارد که با داشتن چنین سفره‌ای، در این
بیابان بر هوت زندگی کند. آری! او در اینجا گنجی
مخفى کرده است. و دوباره زل زد به چهره آن
جوان عرب که چون مهتاب می‌درخشید.

صالح جزء آخرین ده نفری بود که سیر از روی
سفره آن جوان عرب بلند شد. هنوز آنچه را که
می‌دید، باور نمی‌کرد و دوباره به یاد حرف‌های
سلیمه افتاد: «روی زانو در برابر شبنشین
و دست‌هایت را به سوی آسمان دراز کن و از
ضمیم قلب خدایت را بخوان» و لحظه‌ای به یاد
شب قبل افتاد که در برابر خداوند زانو زده بود و
دستانش را به سوی آسمان دراز کرده بود و تا
سپیدهٔ صبح به استغاثه نشسته بود.

- صالح! صالح!

با شنیدن صدای عثمان به خود آمد و دید که

راهزنان آماده حرکت هستند. آخرین نگاهش را
 به سوی آن جوان عرب دوخت و بالبخندی از او
 تشکر کرد و سپس سوار اسبش شد و در پی دیگر
 راهزنان راه افتاد. دوباره صدای مهریان سلیمه در
 گوشش طنین انداخت: «ما بی مولا نیستیم صالح، و
 روزی خواهد رسید که جمالش بر همه آشکار
 خواهد شد و جهان را از ظلم و ستم پاک می‌کند».
 صالح در حالی که به حرف‌های سلیمه گوش
 می‌داد، پرسیده بود: مولا! شما کیست سلیمه؟
 او فرزند رسول خدا صلوات الله علیہ و آله و سلّم و زاده حضرت
 فاطمه زهرا علیہما السلام است، نیکوترین مردمان عرب!
 کسی که در همه عالم به یاری بندگان خدا
 می‌شتابد!

برای آخرین بار رو بروگرداند. هنوز در مقابل
 خیمه ایستاده بود و به سوی آنها بخند می‌زد و
 بادگیسوان بلندش را می‌رقساند.

از تپه گذشتند. ناگهان عثمان افسار اسپش را کشید و توقف کرد. همه نگاهها به سوی عثمان برگشت و صادق که دیگر آن کینه قبلی با او را در دل نداشت، گفت: ها عثمان! چرا مانده‌ای؟!

عثمان که شیطان در دلش لانه کرده بود، با خشم گفت: چرا نمانم صادق؟! مگر یادتان رفته است برای چه این همه راه را آمدہ‌ایم و جانمان را به خطر انداخته‌ایم.

- منظورت از این حرف‌ها چیست عثمان؟

چرا طعنه می‌زنی؟

طعنه می‌زنم؟! نه صادق! طعنه نمی‌زنم! مگر ما به قصد راه‌زنی و غارت به این راه نیامده‌ایم.

صادق که هنوز منظور عثمان را نفهمیده بود، با تعجب گفت: چرا، این که دیگر پرسیدن ندارد.

- پس نکند شما چهل نفر از آن مرد ساحر می‌ترسید.

همه‌ای درگرفت. ناگهان جابر افسار اسپر
 را تکان داد و از میان دسته راهزنان بیرون آمد و
 در مقابل آنها قرار گرفت و با صدای بلندی
 گفت: مگر شما سحر آن مرد را ندیدید، هرچه
 آب از مشک‌ها خوردیم و هرچه غذا از سفره‌ها
 برداشتم باز مشک‌ها پر از آب بود و سفره‌ها پر
 از غذا، و هیچ چیزی از آنها کم نشد. اگر ما هم
 چنین مشک یا سفره‌ای داشته باشیم، دیگر مجبور
 نیستیم این همه در میان آفتاب، دنبال یک لقمه
 غذا بگردیم. شاید هم درون آن خیمه پر از
 کیسه‌های اشرفی باشد و گرنه چه لزومی دارد آن
 مرد ساحر در این بیابان زندگی کند.

کم کم وسوسه کشتن آن جوان عرب در خیال
 بعضی از راهزنان نشست. عثمان که این وسوسه
 را در چشم‌های راهزنان به خوبی می‌شناخت
 خود را به صالح رساند و با صدایی که همه

بشنوند، گفت: صالح! چه می‌گویی؟! بهتر نیست
برگردیم و آن مرد را غارت کنیم؟
صالح لحظه‌ای به چشمان عثمان خیره شد و با
صدایی که می‌لرزید، گفت: نه عثمان! مانان و
نمک آن مرد را خورده‌ایم. در ثانی، آن مرد جان
مارا از مرگ نجات داد و کشتن او خارج از
جوانمردی است.

صادق که باشیدن حرف‌های عثمان و جابر و
سوسه شده بود، با غضب گفت: اصلاً معلوم است
که چه می‌گویی؟! راهزن که نان و نمک
نمی‌شناشد، با این حرف‌های تو معلوم است که
باید از گرسنگی بمیریم.

احمد که باز صالح را در مانده می‌دید برای
تمام کردن غایله گفت: برای این کار رأی
می‌گیریم؛ اگر تعداد بیشتری حاضر باشند که آن
مرد عرب را غارت کنیم، پس به سوی او می‌رویم.

صالح نگاه تندي به سوي احمد انداخت و رو
کرد به او و گفت: من در کشتن آن مرد دخالتی
نخواهم کرد. حتی اگر شما همه حاضر به کشتن او
باشید.

عثمان که پیروزی را از آن خود می دید، گفت:
احمد راست می گوید؛ ولی اگر کسی حاضر نشد با
ما همکاری کند سهمی نیز نمی برد.

صالح که می دانست روی سخن عثمان با اوست
گفت: من سهمی از غارت آن مرد عرب
نمی خواهم، حتی اگر هزاران هزار اشرفی در
میان آن خیمه باشد.

چون اکثر راهزنان حاضر به غارت آن مرد
عرب شدند، رو به سوی او نهادند و تنها صالح
خود را به بالای تپه رساند و از دور با اضطراب،
شاهد اتفاقی شد که در شرف و قوع بود.

عثمان در پیش اپیش سواران حرکت می کرد و

مدام از اشرفی هایی سخن می گفت که باید در
 میان خیمه پنهان شده باشد. طولی نکشید که
 دوباره به خیمه رسیدند؛ ناگهان آن جوان عرب
 از خیمه بیرون آمد و با نگاهی به راهزنان از
 قصدشان آگاه گردید، پس با خشم کمرش را
 محکم بست و شمشیرش را حمایل کرد، نیزه
 بلندی در دست گرفت و سوار بر اسبی شد که تا آن
 وقت کسی مانندش را ندیده بود و چون کوهی در
 برابر راهزنان ایستاد و با صدای بلندی که زمین از
 آن می لرزید فرمود: نفس های خبیثه شما، چه
 خیال فاسدی کرده است؟! که مرا غارت کنید؟!
 عثمان گفت: آری! درست است! ما به قصد
 غارت اموال تو آمده ایم؛ همانطور که تو با سحر
 و جادو اموال مردم را غارت می کنی. و شروع
 کرد به قاه قاه خنده دن و در پی او تمام راهزنان به
 رسم عادت به خنده افتادند. ناگهان آن جوان

عرب چنان نعره‌ای بر راهزنان زد که از ترس به خود لرزیدند و مقداری از او فاصله گرفتند.

سپس با نیزه‌ای که در دست داشت، خطی به دور خیمه کشید و فرمود: قسم به حق جد من

رسول الله ﷺ که احده از شما عبور نمی‌کند از

این خط، مگر آن که گردن او را می‌زنم. ناگهان

عثمان به طرفش حرکت کرد و هنوز کاملاً به

خطی که آن جوان عرب کشیده بود نرسیده بود

که اسبش واژگون گردید و او از پشت اسب بر

زمین افتاد و دیگران چون عثمان را چنین دیدند

فرار کردند و خود را به پشت تپه رساندند و

عثمان نیز در عقب راهزنان می‌دوید و از ترس

فریاد می‌کشید و لحظه‌ای بعد نفس زنان خود را

به پشت تپه رساند و اسبش نیز در پی او می‌آمد.

صالح که وضع راهزنان را چنین دید، به

سویشان آمد. راهزنان از ترس رنگ به رویشان

نمانده بود و در این فکر بودند که زودتر از آن
مکان دور گردند. عثمان هم که خسته و مانده
خود را به پشت تپه رسانده بود بر روی شن‌های
روان دراز کشید و در همان حال با نفس‌های
بریده گفت: نگفتم؛ به شما نگفتم که آن مرد،
ساحراست. دیدید که با نیزه خطی کشید و گفت:
«قسم به حق جد من رسول الله ﷺ که احدي از
شما از این خط عبور نمی‌کند، مگر آن که گردن او
رامی‌زنم».

تازه شانس آوردم که گردن مرانزد. سپس فوراً
برخاست و به راه‌زنان گفت: زودتر برویم که
ممکن است برای کشتن ما به اینجا بیاید؛ برویم.
واز ترس سوار اسبیش شد و با دیگر راه‌زنان
راه فرار را در پیش گرفت و تنها صالح مبهوت از
آنچه دیده بود، بر جای ماند و به حرفي
می‌اندیشید که عثمان لحظه‌ای پیش از زبان آن

جوان عرب بیان کرده بود. و با خود گفت: پس او فرزند رسول خداست، همان کسی که سلیمه از آن برایم سخن گفته بود، مولای مسلمانان؟!

آنگاه چون دیوانه‌ای شروع کرد به دویدن، به بالای تپه رسید و چشمان اشکبارش را به سوی خیمه دوخت.

جز بیابان خشک، چیزی دیده نمی‌شد. راه افتاد، قطره‌های اشک از گونه‌ها یش می‌لغزید. به جایی رسید که لحظه‌ای پیش خیمه‌ای برپا بود و جوانی در برابرش لبخند می‌زد. هنوز بوی یاس به مشامش می‌رسید. بر روی خاک افتاد و های‌های گریه‌اش تا دور دست‌ها طنین انداخت.

ناگهان بلند شد و به اطراف چشم گرداند و شروع کرد به دویدن و مدام می‌گفت:

مولای من! بمان! مولای من! بمان! دیگر حتی قادر به برداشتن یک قدم نبود و از خستگی

پاهایش را بر روی زمین می‌کشد.

مدّت‌ها می‌گذشت و او همچنان دو زانو بر

خاک نشسته بود و آفتاب صورتش را می‌سوزاند.

به یاد سلیمه افتاد و با خود گفت: آه! باید بروم! او

هنوز منتظر من است! آری! باید بروم! و با ایمانی

راسخ و سوار بر اسب به سوی آبادی راه افتاد.

پایان